

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Теорія літератури Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>В 11 Філологія (за спеціалізаціями)</i>
Освітня програма	<i>Галузевий переклад: англійська та друга західноєвропейська мови</i> <i>Галузевий переклад: німецька та друга західноєвропейська мови</i> <i>Галузевий переклад: французька та друга західноєвропейська мови</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, 1 семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>3 кредити (90 годин):</i> <i>30 годин – аудиторна робота (з них 16 годин – лекції, 14 годин – практичні заняття)</i> <i>60 годин – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / ДКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Доктор філологічних наук, професор кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Іваненко Світлана Мар'янівна https://ktpnm.kpi.ua/node/1724
Розміщення курсу	Дистанційний курс у Google Classroom: https://classroom.google.com/c/NzY5Nzk4NTI0Nzk3?cjc=ywk5saes

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет та результати навчання

Опанування освітнього компонента «Теорія літератури» надає здобувачам ґрунтовні знання про еволюційний шлях розвитку та історичні надбання вітчизняного і світового літературознавства, а також ознайомлює з новітніми досягненнями у цій галузі. Засвоєння компонента сприяє формуванню навичок застосування дослідницьких підходів і методів аналізу літературного матеріалу. Практичні заняття передбачають уміння збирати й систематизувати літературні та

фольклорні факти, здійснювати науковий аналіз, інтерпретацію, структурування й узагальнення літературного матеріалу на основі конкретних художніх текстів.

Метою освітнього компонента «Теорія літератури» є формування у здобувачів здатностей:

- **ЗК01** спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК07** до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- **ФК02** осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства;
- **ФК04** здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Предметом освітнього компонента є загальні закономірності розвитку художньої літератури, її специфіка, функції, зміст і форма, критерії оцінки художніх творів, методологія і методика аналізу літератури як мистецтва слова, особливості родів, видів, жанрів, течій, напрямів, стилів.

Освітній компонент «Теорія літератури» викладається в 1-му семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

- **ПРН 01** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- **ПРН 08** Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- **ПРН 10** Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.
- **ПРН 11** Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- **ПРН 15** Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Теорія літератури» вивчається на 1-му курсі протягом 1-го семестру. За структурно-логічною схемою ОП він належить до циклу загальної підготовки здобувачів. Знання та навички, здобуті під час вивчення цього освітнього компонента необхідні для успішного засвоєння освітнього компонента «Німецька мова та література німецькомовних країн»/ «Англійська мова та література англomовних країн»/ «Французька мова та література франкомовних країн», а також для виконання магістерської дисертації.

3. Зміст освітнього компонента

Тема 1. Теорія літератури як наука

Тема 2. Література як різновид художньої творчості

Тема 3. Літературно-художній образ. Автор і читач у художньому творі

Тема 4. Структура і елементи змістової організації художнього твору

Тема 5. Композиція художнього твору. Епічний рід літератури та його жанри.

Тема 6. Ліричний рід літератури та його жанри

Тема 7. Драматичний рід літератури та його жанри

Тема 8. Літературні напрями

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. Астрахан, Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 296 с.
2. Горбань А. В. Теорія літератури: навч. посіб. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 233 с.

3. Горболіс Л. М. Теорія літератури і методологічний дискурс: навч. посіб: у 2 ч. Ч. I: вид. 2-ге, доповнене. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2022. 249 с.

Додаткова:

4. Галич О. А. Вступ до літературознавства: підручник. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2017. 324 с.
5. Європейське Середньовіччя: літературний флорилегіум / Упоряд. Б. Щавурський. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2020. 944 с.
6. Інгарден Р. Літературно-художній твір. Львів: Літопис, 2024. 484 с.
7. Короткий тематичний літературознавчий словник. Ч. IV: Напрями, школи, течії в теорії літератури: навчальний посібник; 4-те вид. / уклала Галина Білик. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 128 с.
8. Павличко С. Д. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Основи, 2024. 632 с.
9. Ткаченко А. О. Мистецтво слова. Основи літературознавства: підручник. Київ: Ліра-К, 2025. 472 с.
10. Трофименко Т. Усе, що ви хотіли знати про українську літературу. Романи. Харків: Віват, 2022. 304 с.
11. Ференц Н. С. Теорія літератури та основи естетики. Навчально-методичний посібник (для студентів українського відділення філологічного факультету). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 104 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-ефективні стратегії, які реалізуються через:

- активні (в тому числі інтерактивні) методи навчання (експрес-опитування, дискусія, мозковий штурм тощо);
- евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення); евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі питань: порівняння літературних течій, існуючих в один і той же час, на основі зіставного аналізу або порівняння літературних напрямів за використання аналізу в діяхронії; питання, які передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;
- методи викладу навчального матеріалу – лекція, практичне заняття; консультація. Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (презентація);
- метод проблемно-пошукового навчання, що передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної і творчої активності студентів; частково-пошуковий метод, використання мультимедійних презентацій, як різновиду усного контролю знань самостійної роботи;
- метод контекстологічного та зіставного аналізу;
- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота (ДКР), тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувачів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації здобувачів до вивчення освітнього компонента «Теорія літератури».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, а також із метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Viber, Zoom, Електронний кампус, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальними матеріалами;
- здійснюється надання зворотного зв'язку зі здобувачами щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;

- оцінюються виконані здобувачами завдання;
- ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання.

Освітній компонент «Теорія літератури»

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомендований час СРС
1	Лекція 1 Тема 1. Теорія літератури як наука <u>Зміст:</u> 1. Вступ до навчального курсу (Міф, наука, мистецтво, віра як способи пояснення світу. Еволюція літератури: фольклор, рукописи, скрипторії, книгодрукування, швидкісний друк, лінотип, офсетний друк, комп'ютери, Інтернет, електронна книга, аудіокнига, мережева література. Наука – спосіб пояснення світу через категорії, поняття, терміни, парадигми) 2. Основні поняття теорії літератури 3. Методологічні аспекти теорії літератури 4. Зв'язок теорії літератури з історією літератури та літературною критикою. 5. Художність – головний аксіологічний критерій художньо-естетична значущість, цінність літературного тексту. 6. Культурноспецифічні аспекти естетики художнього мовлення	–	2	3
2	Практичне заняття 1 1. Об'єкт, предмет, завдання теорії літератури. 2. Витоки літературознавства. 3. Початки літературознавства й естетики в стародавньому та середньовічному Китаї. 4. Зародження літературознавства та естетики в стародавній Індії. 5. Проблеми теорії літератури в середні віки та в епоху Відродження. 6. Естетика бароко і класицизму. 7. Утвердження теорії літератури як самостійної наукової дисципліни. 8. Основні напрями зарубіжного літературознавства XIX-XX століть. 9. Новітні напрями і течії в літературознавстві.	2	–	3
3	Лекція 2 Тема 2. Література як різновид художньої творчості. <u>Зміст:</u> 1. Мистецтво – синкретична система, що розвинулося з міфологічної свідомості. Походження мистецтва з міфу, ритуалу, праці, гри. 2. Класифікація видів мистецтв: просторові, часові, просторово-часові. 3. Функції мистецтва: естетична, пізнавальна, ігрова, виховна, комунікативна, телеологічна. 4. Форма та зміст – загальнонаукові, онтологічні,	–	2	3

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомендований час СРС
	фундаментальні, корелятивні категорії. Змістовність форми, формальність змісту. 5. Діалектика змісту і форми у процесі розвитку. Зміст – сутність явища, форма – способи її (сутності) вираження. Зміст і форма – внутрішні і зовнішні аспекти художнього твору, які виокремлюються в процесі літературного аналізу і постають як одне ціле.			
4	Лекція 3 Тема 3. Літературно-художній образ. Автор і читач у художньому творі <u>Зміст:</u> 1. Поняття про літературно-художній образ. 2. Специфіка літературно-художнього образу. 3. Особливості художнього мислення письменника. 4. Структура та класифікація літературно-художніх образів. 4.1. Персонаж, герой, ліричний герой, дійова особа, наратор (оповідач, розповідач, взаємодія образу автора і образу читача). 4.2. Пейзаж та інтер'єр як художні образи. 4.3. Автологічний тип (гротеск). 4.4. Металогічний тип (символ, алегорія, підтекст).	—	2	3
5	Практичне заняття 2 1. Дайте визначення поняття «література». 2. Література як вид мистецтва. 3. Основні етапи історичного становлення літератури та види літературно-художньої творчості 3.1. Фольклорна поезія. 3.2. Літературна поезія. 3.3. Проза. 4. Функції літератури. Питання: Яка функція літератури може бути базовою? 5. Формозміст як єдність. 5.1. Елементи мистецького змісту. 5.2. Елементи мистецької форми.	2	—	3
6	Лекція 4 Тема 4. Структура й елементи змістової організації художнього твору <u>Зміст:</u> 1. Тема. 2. Ідея. 3. Сюжет і композиція. 4. Сюжет і фабула. 4.1. Компоненти сюжету. 4.2 Типи сюжетів. 4.3. Поняття про композицію та архітектуру.	—	2	3
7	Практичне заняття 3	2	—	3

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомендований час СРС
	1. Розгляд художнього образу в «Лаокооні» Готхольда Ефраїма Лессінга (Лессінг про прекрасне в житті і в літературі. Значення трактату «Лаокоон» для розвитку теоретико-літературної думки). 2. Класифікація образів за Ж. Бодріаром. 3. Виконайте тест стосовно класифікації Ж. Бодріара. 4. Змістові чинники художнього твору. Тема художнього твору. 5 Типологія фабул (Р. Крейн, Н. Фрідман). 6. Виконайте тест стосовно класифікації фабул. 7. Художня ідейність. 9. Цілісність художнього твору як діалектична єдність змісту і форми.			
8	Лекція 5 Тема 5. Композиція художнього твору. Епічний рід літератури та його жанри. <u>Зміст:</u> 1. Різні концепції композиції. 1.1. Композиційні форми 1.2. Архітектонічні форми 1.3. Тональності (залежність типу тональності від формаційної системи літературного напрямку) 2. Епічний рід. 2.1. Казка 2.2. Міф 2.3. Притча 2.4. Легенда 2.5. Билина 2.6. Дума 2.7. Епопея 2.8. Роман і його різновиди 2.9. Повість 2.10. Оповідання (різновиди) 2.11. Новела 2.12. Нарис 2.13. Фейлетон 2.14. Памфлет	—	2	3
9	Практичне заняття 4 1. Літературний процес як виявив мистецького життя епохи. 2. Зовнішні фактори розвитку літератури. 3. Внутрішні фактори розвитку літературного процесу: традиції й новаторство; відштовхування; запозичення; наслідування; пародіювання; епігонство; цитування; репродукція; ремінісценція; парафраза; натяк; варіація; суперництво; концентрація і розпорошення. 4. Види художньої взаємодії.	2	—	3
10	Лекція 6 Ліричний рід літератури та його жанри	—	2	3

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомен дований час СРС
	<u>Зміст:</u> 1. Генезис і родові ознаки лірики 2. Проблеми класифікації типів ліричних творів. 3. Жанровий поділ лірики 3.1. Епіталама. 3.2. Панегірик. 3.3. Дифірамб. 3.4. Пеан. 3.5. Мадригал. 3.6. Епітафія. 3.7. Канцона. 3.8. Станси. 3.9. Ода. 3.10. Елегія. 3.11. Думка. 3.12. Гімн. 3.13. Послання. 3.14. Пісня. 3.15. Романс. 3.16. Ліричний портрет. 3.17. Псалми. 3.18. Медитація. 3.19. Сонет.			
11	Практичне заняття 5 1. Проза і вірш. 2. Ритм у віршах і прозі. 3. Системи віршування. 3.1 Метрична система віршування. 3.2. Силабічна система віршування. 3.3. Силабо-тонічна система віршування. 3.4. Двоскладові розміри. 3.5. Трискладові розміри. 3.6. Чотиriskладові розміри. 3.7. Ритмічна проза. 3.8. Тонічна система віршування. 3.9. Дольник. 3.10. Верлібр. 3.11. Народна система віршування. 3.12. Українські народні ритми. 3.13. Віршована й музична форма дум. 3.14. Шевченкове віршування. 4. Рима. Способи римування. 5. Строфа. Види строфічної побудови.	2	—	3
12	Лекція 7 Драматичний рід літератури та його жанри <u>Зміст:</u> 1. Генезис і родові ознаки драми. 2. Жанри драматичного роду. 2.1. Трагедія. 2.2. Комедія. 2.3. Драма сатирів. 2.4. Трагікомедія і трагіфарс.	—	2	3

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомендований час СРС
	2.5. Літургійна драма. 2.6. Міраклъ. 2.7. Ауто. 2.8. Містерія. 2.9. Фарс. 2.10. Фастнахтшпіль. 2.11. Соті. 2.12. Інтерлюдія. 2.13. Мораліте. 2.14. Комедія дель арте. 2.15. Інтермедія. 2.16. Водевіль. 2.17. Драма. 2.18. Мелодрама.			
13	Практичне заняття 6 1. Особливості взаємодії виражального й зображального, тобто ліричного героя і художнього світу. 2. Літературні типи творчості та стилі.	2	—	3
14	Лекція 8 Літературні напрями Зміст: 1. Ренесанс (Відродження). 2. Бароко. 3. Класицизм. 4. Сентименталізм. 5. Романтизм. 6. Реалізм. 7. Натуралізм. 8. Модернізм 8.1. Імпресіонізм. 8.2. Імажинізм. 8.3. Футуризм. 8.4. Акмеїзм. 8.5. Експресіонізм. 8.6. Дадаїзм. 8.7. Сюрреалізм. 8.8. Екзистенціалізм. 8.9. Театр абсурду. 8.10. «Новий роман». 8.11. «Сердиті молоді люди». 8.12 «Розбите покоління». 9. Постмодернізм.	—	2	3
15	Практичне заняття 7 1. Компаративістика (інтертекстуальне дослідження) і деконструкція (постколоніальна критика). 2. Історичні алюзії та іронічний підтекст в «Енеїді» І. Котляревського: колоніальний аспект. 3. Деконструкція гендерних ролей у драматургії Лесі Українки Енеїда	2	—	2

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Лекції	Рекомендований час СРС
	1. Сюжет I. Цуцик Аматиної няньки. 2. Сюжет II. «Панове виборне боярство». 3. Сюжет III. «Така-то збірниця валилась, Енея щоб побити в пух». 4. Сюжет IV. Евріал і Низ. 5. Сюжет V. Енеєві «вербунки». 6. Сюжет VI. «В війні і взріс, і постарів». 7. Сюжет VII. «Зрада». Типологічне дослідження й деконструкція (феміністична критика). Деконструкція гендерних ролей у драматургії Лесі Українки 1. «Кассандра». 2. «Бояриня». 3. «Лісова пісня». 5. «Адвокат Мартіан». 4. «Камінний господар». Домашня контрольна робота (ДКР)			
	Залік	—	—	10
				6
Загальна кількість		16	14	60

6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи, як: підготовка до практичних занять і лекцій, а також підготовка ДКР. Час, відведений на кожен із цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Домашня контрольна робота (ДКР) є одним з видів самостійної роботи студентів (СРС), призначена для засвоєння здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять, без участі викладача.

Робота виконується протягом семестру і здається на перевірку на сьомому практичному занятті навчального семестру. ДКР містить 2 завдання: відповідь на теоретичне питання та письмовий аналіз художнього тексту українською мовою. Отже, ДКР складається з двох змістових частин, а також титульного аркуша, який повинен містити коротку інформацію про установу, на базі якої виконано роботу, безпосереднього виконавця (факультет, група, П.І.Б здобувача) та перевіряючої особи (науковий ступінь, вчене звання, посада П.І.Б).

Метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів у межах освітнього компонента «Теорія літератури» є виявлення рівня сформованості навичок аналізу художніх текстів і здатності використовувати здобуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань. Тематика ДКР та регламент її виконання встановлюється викладачем на початку семестру.

Результати ДКР контролюються викладачем: оцінюються й враховуються в підсумковій атестації студентів з дисципліни. Види контролю: самоконтроль і самокорекція, контроль із боку викладача. Здобувач відповідає за дотримання встановлених нормативних вимог до індивідуального завдання та терміни його виконання.

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і лекціях, тому невідвідування аудиторних занять суттєво знижує рейтинг здобувача.

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи про участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи. Здобувач, який не здав домашню контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня після дати подання ДКР на перевірку повідомити про це і протягом тижня надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У цьому разі йому надається можливість в індивідуальному порядку написати ДКР. Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Використання штучного інтелекту для академічної діяльності

ШІ може бути використаний як допоміжний інструмент для виконання завдань у межах освітнього компонента «Теорія літератури» за умови усвідомленого, прозорого та відкритого застосування, а не як заміна творчої чи дослідницької роботи здобувача. Використання ШІ без посилання або для фабрикації результатів дослідження вважається порушенням академічної доброчесності. Детальніше за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Теорія літератури» може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на лекціях, якість відповідей на теоретичні питання	40%	5	8	40
2.	Робота на практичних заняттях	42%	6	7	42
3.	Домашня контрольна робота	18%	18	1	18
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

Робота на лекціях

«відмінно» (5 балів): повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації, точне розкриття змісту запропонованої теми, логічність і зв'язність висловлювання, наведення німецькомовних

прикладів, повна і правильна відповідь на поставлені запитання, участь в обговоренні лекційного матеріалу, здатність до критичного мислення, володіння мовною та фаховою компетенціями.

«добре» (4 бали): достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації, можливі незначні неточності. Приклади наведені в недостатній кількості, відповіді на лекціях неповні, але правильні, активна участь в обговоренні лекційного матеріалу, здатність до критичного мислення, володіння мовною та фаховою компетенціями на належному рівні.

«задовільно» (3 бали): неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації, недостатньо повна відповідь на поставлені запитання, здобувач не бере участь в обговоренні лекційного матеріалу, лише відповідає на поставлені запитання, відсутність здатності до критичного мислення, недостатній рівень володіння мовною та фаховою компетенціями.

«незадовільно» (0 балів): неправильна відповідь, відсутність відповіді на поставлені запитання, здобувач не бере участь в обговоренні лекційного матеріалу, відсутність здатності до критичного мислення, незадовільний рівень володіння мовною та фаховою компетенціями.

Робота на практичних заняттях

«відмінно» (6-5.5 балів): безпомилкове виконання всіх завдань з різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як повнота, правильність та адекватність.

«добре» (5-4.5 бали): безпомилкове виконання більшості завдань (75%) з різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як повнота, правильність та адекватність.

«задовільно» (4 бали): безпомилкове виконання деяких завдань (60%) з різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як повнота, правильність та адекватність.

«незадовільно» (0 балів): безпомилкове виконання окремих завдань (менше 60%) з різних видів перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як повнота, правильність та адекватність.

Домашня контрольна робота

Виконується протягом семестру і здається на перевірку на сьомому практичному занятті семестру. ДКР містить 2 завдання: перше завдання – відповідь на теоретичне питання, друге завдання – письмовий аналіз художнього тексту українською мовою.

Відповідь на теоретичне питання оцінюється у 5 балів відповідно до таких критеріїв:

«відмінно» (5 балів): здобувач надав правильну, чітку, розгорнуту відповідь із влучними прикладами та дотриманням стилістичних вимог щодо наукової мови.

«добре» (4 бали): здобувач розкрив суть питання на належному рівні, надав неповну відповідь із наочними влучними прикладами, достатньо чітко висловив свою думку щодо суті запитання за наявності незначних лексичних, граматичних і стилістичних помилок.

«задовільно» (3 бали): здобувач розкрив суть питання на достатньому рівні зі значними недоліками, неповністю розкрив суть запитання, не навів приклади, недостатньо чітко висловив свою думку щодо суті запитання, відповідь оформлено із припущенням грубих лексичних, граматичних і стилістичних помилок.

«незадовільно» (0 балів): здобувач надав неправильну відповідь на питання, не розкрив суть запитання або не надав відповідь, відповідь оформлено із припущенням великої кількості грубих лексичних, граматичних і стилістичних помилок.

Літературознавчий аналіз художнього тексту українською мовою передбачає виконання аналізу тексту певного жанру (обсягом 1500 друк. знаків) українською мовою. Аналіз тексту оцінюється в 5 балів за трьома складовими компетентності: мовна компетентність (грамотне володіння рідною мовою – 3 бали), фахова (уміння оперувати літературознавчим інструментарієм, виконувати адекватний аналіз з урахуванням ідейно-тематичного змісту, жанрових особливостей, типу літературознавчого аналізу відповідно до певного літературного напрямку – 6 балів) і галузевої компетентності (екстралінгвальні знання у межах окремої галузі – 4 бали). Разом за виконання цього завдання студент отримує 13 балів.

Критерії оцінювання по кожній складовій:

Фахова компетентність

«відмінно» (6-5.5 бала): вміння правильно добирати термінологію та відповідні граматичні звороти задля дотримання відповідності стилю. Здобувач може здійснювати літературний аналіз твору шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів.

«добре» (5–4.5 бала): вміння добирати терміни та відповідні граматичні звороти задля дотримання відповідності стилю. Допускається наявність декількох несуттєвих огріхів у аналізі. Здобувач вміє здійснювати достатньо адекватний літературознавчий аналіз шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів. Допускається наявність декількох незначних недоліків аналізу.

«задовільно» (4 бала): вміння добирати терміни та відповідні граматичні звороти задля дотримання відповідності стилю. Допускається наявність декількох грубих помилок у аналізі. Здобувач демонструє вміння здійснювати адекватний літературознавчий аналіз на достатньому рівні шляхом добору відповідних стратегій, способів і прийомів із залученням допоміжних технічних засобів. Допускається наявність декількох грубих аналізу, які спотворюють зміст тексту оригіналу.

«незадовільно» (0 балів): невміння добирати терміни та відповідні граматичні звороти задля дотримання відповідності стилю. Наявність багатьох грубих помилок у аналізі. Здобувач не вміє здійснювати літературознавчий аналіз, не дотримується існуючих норм щодо якості виконання аналізу. Наявність багатьох значних недоліків в аналізі.

Галузева компетенція

«відмінно» (4 бала): володіння високим рівнем фонових і предметних знань у відповідній галузі аналізу.

«добре» (3 бала): володіння достатнім рівнем фонових і предметних знань у відповідній галузі аналізу.

«задовільно» (2 бала): володіння достатнім рівнем фонових і предметних знань у відповідній галузі аналізу.

«незадовільно» (0 балів): володіння незадовільним рівнем фонових і предметних знань у відповідній галузі аналізу.

Мовна компетентність

«відмінно» (3 бала): вільне володіння іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях.

«добре» (2,5 бала): добре володіння іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях. Наявність незначних помилок.

«задовільно» (2 бала): достатнє володіння іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях. Наявність невеликої кількості грубих помилок.

«незадовільно» (0 балів): недостатнє володіння іноземною та державною мовами на лексичному, граматичному, семантичному та комунікативно-прагматичному рівнях. Наявність великої кількості грубих помилок.

Для отримання позитивної оцінки з домашньої контрольної роботи потрібно набрати щонайменше 11 балів.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови отримання календарного контролю
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 16.5 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 33 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
-----------------------------	---------------	--

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ

Для отримання заліку з освітнього компонента «Теорія літератури» потрібно мати рейтинг щонайменше 60 балів. Здобувачі, які наприкінці семестру мають рейтинг, менший за 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. При цьому застосовується жорстка рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів. Отримані за виконання ДКР бали (максимально 18) зберігаються та складають частину залікової оцінки. Залікова контрольна робота виконується на 16 навчальному тижні (заліковому) за попередньою домовленістю з викладачем та з відома деканату. Залікова робота виконується у формі тесту, який складається із 41 запитання типу «Множинний вибір» (кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали, неправильна відповідь – 0 балів). Разом: 82 бали. На виконання тесту відводиться 90 хв.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не зарахована / відсутність ДКР	Не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, **набутих у неформальній / інформальній освіті** здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

9.1. Перелік теоретичних питань до ДКР:

1. Схарактеризуйте течії літературного напрямку модернізму (імпресіонізм, імажинізм, футуризм, акмеїзм)
2. Схарактеризуйте модернізм у його різновидах: експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм, екзистенціалізм.
3. Схарактеризуйте різновиди модернізму: театр абсурду та «Новий роман» (Nouveau Roman).
4. Визначіть елементи структури і композиції художнього твору.
5. Назвіть характерні ознаки наступних літературних напрямів: бароко й класицизм.
6. Схарактеризуйте міф, легенду і билину, порівняйте їх жанрові характеристики.
7. Поясніть різницю між метричною та силабічною системами віршування.

8. Визначіть схожі й відмінні характеристики силабо-тонічної та тонічної систем віршування.
9. Поясніть специфіку різновидів жанру «роман»: детективний і кримінальний.
10. Проаналізуйте різновиди романів: «науково-фантастичний» і «фантастичний» визначте спільні й відмінні риси.
11. Поясніть специфіку різновидів жанру «роман»: історичний і готичний.
12. Визначте різницю між пригодницьким і соціально-побутовим романом.
13. Порівняйте такі епічні жанри, як «повість», «оповідання», «новела», визначіть відмінності між ними.
14. Поясніть специфіку таких ліричних жанрів, як «елегія» та «гімн».
15. Схарактеризуйте такі жанри, як «епіграма» та «ода».
16. Схарактеризуйте відмінності між фольклорною і літературною поезією, назвіть характерні ознаки їх віршування.
17. Назвіть різновиди образу автора і образу читача, поясніть сутнісні характеристики цих образів для художнього твору.
18. Назвіть жанри драматичного роду і поясніть різницю в жанрових характеристиках міраклю, фарсу і фастнахтшпілю.
19. Визначте місце таких драматичних жанрів, як мораліте і водевіль.
20. Поясніть різницю між драмою і комедією.
21. Визначіть характерні ознаки античної трагедії і трагедій епохи відродження та порівняйте їх.
22. Розкрийте спільне й відмінне літературних напрямів сентименталізму, романтизму й штурмерів («Буря і натиск»).
23. Літературна течія натуралізму та її представники.
24. Літературний напрям постмодернізму та його відомі представники.
25. Трагікомедія і трагіфарс як гібридні жанри драматичного роду літератури

Робочу програму освітнього компонента (силабус):

Розробили

професор кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, доктор філол. наук Іваненко Світлана Мар'янівна

доцент кафедри практики та перекладу німецької мови, кандидат філол. наук Моїсєєва Наталія Олегівна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 03.06.2025 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 11.06.2025 р.)